

Notatka z posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego 26 lipca 2023 roku

Posiedzenie zrealizowane w siedzibie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, ze względu na nieobecność wiceministra Pawła Szefernakera, zostało poprowadzone przez Ministra Cyfryzacji Janusza Cieszyńskiego. Po stronie samorządowej obecny był Współprzewodniczący Grzegorz Cichy z Unii Miasteczek Polskich oraz Sekretarz Marek Wójcik.

Najistotniejsze tematy spotkania

UZGODNIENIA ZE STRONĄ SAMORZĄDOWĄ ZMIAN PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH USTALANIA TARYF NA WODĘ

Jako pierwszy głos zabrał Sekretarz Marek Wójcik, który zauważył, że w tej kwestii rozmowy z resortem infrastruktury prowadzone są od kilku miesięcy. Doszło do konkretnych uzgodnień, które można byłoby dodać do którejś nowelizacji, która trafiła do parlamentu (pojawiło się 5 podobnych tematycznie ustaw, które mogłyby być „doposażone” odpowiednimi zapisami), jednak to się nie stało. Dlatego strona samorządowa uważa, że ruchy Rządu są jedynie pozorowane, które nie przyniosą oczekiwań legislacyjnych jeszcze w tej kadencji Parlamentu, co spowoduje wkroczenie w nowy rok z trudnymi do zaakceptowania zasadami prawnymi. Niestety jednocześnie pojawia się widmo strajku pracowników spółek komunalnych, za które strona samorządowa nie odpowiada.

Następnie głos zabrała Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej Ministerstwa Infrastruktury Monika Niemiec-Butryn. Dyrektor poinformowała, iż rzeczywiście we współpracy z regulatorem czyli z Wodami Polskimi zostały poczynione uzgodnienia ostateczne i te zmiany, na które obie strony przystały, resort jest skłonny wprowadzić w ustawie dedykowanej zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę i zbiorowemu odprowadzaniu ścieków. Projekt ustawy będzie uzupełniony i przekazany do uzgodnienia na stały Komitet Rady Ministrów.

Sekretarz Wójcik stwierdził, iż ta odpowiedź nas nie satysfakcjonuje, ponieważ ta ustawa nie ma szans na procedowanie i uchwalenie w tej kadencji. Możliwe są inne, bardziej sprawne działania. **Strona samorządowa liczy na pilne przedstawienie stronie samorządowej innych rozwiązań, oferując pełne wsparcie i pomoc.**

OBOWIĄZEK ZAPEWNIENIA ODPŁATNEGO GORĄCEGO POSIŁKU W STOŁÓWKACH SZKOLNYCH

Punkt w dyskusji dotyczył wyjaśnienia pewnych kwestii związanych z realizacją programu i wzrastających kosztów cateringu, dowozu, czy naczyń, które ponosi organ prowadzący. W ramach realizacji art. 106 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe, pojawiły się pewne wątpliwości, czy ustawodawca nie będzie narzucał obowiązku prowadzenia i utrzymywania stałych stołówek we wszystkich szkołach. Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji i Nauki wyjaśnił, że rozwiązanie legislacyjne jedynie zachęca i sugeruje taką możliwość, nie narzucając obowiązku. To samorząd lokalny, w oparciu o najlepsze we własnej ocenie rozwiązania, będzie realizował to zadanie, które zapewni uczniom dostęp do gorącego posiłku.

DOSTOSOWANIE DEFINICJI BUDOWLI Z USTAWY O PODATKACH I OPŁATACH LOKALNYCH DO WYROKU TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO Z 4 LIPCA 2023r.

Strona samorządowa w tym punkcie wyraziła swój niepokój związany z wyrokiem TK z 4 lipca br. Jak orzekł Trybunał, Art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) jest niezgodny z art. 84 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W efekcie tego w przyszłości mogą pojawić się problemy z dotychczasowym formułowaniem podstaw wymiaru podatkowego i utrudnienia w precyzyjnym określeniu obiektu objętego podatkiem. Pan Henryk Gołębiewski z Unii Miasteczek Polskich podkreślił i zasygnalizował również możliwość kwestionowania dotychczasowo naliczanych podatków na poszczególne obiekty i widmo zwrotu być może niesłusznie pobranej daniny, co dla małych gmin byłoby olbrzymim problemem.

Do tego punktu w dyskusji odniosło się Ministerstwo Finansów, które z uwagi na dość skomplikowaną materię prawną wywołaną wyrokiem, obiecało w najbliższym możliwym czasie odnieść się do tych kwestii na piśmie.

Zgodnie z wyrokiem TK, ustawodawca ma 18 miesięcy na wprowadzenie efektywnych zmian w definicji budowli, czego strona samorządowa będzie oczekiwać w odpowiednim harmonogramie działań.

KWESTIE PROBLEMATYCZNE ZWIĄZANE Z WYDAWANIEM ZAŚWIADCZEŃ DLA ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNEGO Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI SOŁTYSA

W tym punkcie Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP Krzysztof Iwaniuk oraz Dyrektor biura Leszek Świątalski przedstawili wniosek o wprowadzenie zmiany do ustawy z dnia 26 maja 2023 roku o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa (Dz.U. z dnia 7 czerwca 2023 r., poz. 1073), polegający na wykreśleniu z art. 2 pkt. 3 zapisu o następującej treści; „jeżeli osoba ta następnie pełniła funkcję sołtysa na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.” Aktualny zapis ustawowy, uniemożliwia ubieganie się o dodatek tym sołtysom, którzy pełnili funkcję przed wejściem w życie ustawy o samorządzie gminnym. Osoby, które pełniły funkcję sołtysa przed rokiem 1990 czują się pokrzywdzeni faktem wykluczenia z możliwości ubiegania się o świadczenia pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sołtysa.

Do kwestii odniosła się Zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa Bogusława Brzdąkiewicz, która stwierdziła jednoznacznie, iż Ministerstwo nie zakłada żadnych zmian prawnych, które mogłyby uprawnić do poboru świadczenia sołtysów pełniących funkcję przed 1990 rokiem. Przy tym należy pamiętać, że jeżeli kadencja danego sołtysa, rozpoczęta nawet przed dniem obowiązywania ustawy o samorządzie gminnym i zachodzi na okres obowiązywania ustawy, to takie świadczenie powinno być rozpatrywane pozytywnie.

Przedstawiciele strony samorządowej poinformowali również o pojawiających się odmowach rozpatrzenia przez KRUS wniosków szczególnie w oparciu o oświadczenia, a nie dokumenty. Przedstawicielka Ministerstwa Rolnictwa zadeklarowała sprawdzenie i wyjaśnienie kwestii w kontakcie z centralą Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

OPINIA NA TEMAT PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA MF ZMINIAJĄCEGO ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE ZWOLNIEŃ Z OBOWIĄZKU PROWADZENIA EWIDENCJI SPRZEDAŻY PRZY ZASTOSOWANIU KAS REJESTRUJĄCYCH (DOT. SPRZEDAŻY WĘGLA PO 31 LIPCA 2023R.)

Kwestię wyjaśniła przedstawicielka Ministerstwa Finansów, która poinformowała, że projekt nowelizacji Rozporządzenia dotyczy obrotu węglem na podstawie ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych z 22 października 2022 roku, który nie został sprzedany po 31 lipca 2023 roku, co umożliwi jego dalszą sprzedaż po tym terminie.

W tym temacie głos zabrał przedstawiciel Unii Miasteczek Polskich Eugeniusz Gołębiowski, który zapytał jakie będzie stanowisko Regionalnych Izb Obrachunkowych, wobec faktu sprzedaży paliwa po cenie niższej niż zakup, co może być podyktowane uwarunkowaniami rynkowymi. Czy w takim razie RIO nie będzie karał za niegospodarność? Czy oprócz konsekwencji finansowych, nie będą poniesione dalsze konsekwencje za łamanie dyscypliny finansów publicznych?

Dylemat ten rozwiązał Sekretarz Strony Rządowej i jednocześnie Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej MSWiA Szymon Wróbel. Zauważył on, iż w tym przypadku jedynym kryterium oceny przez Izby będzie legalność, a nie gospodarność działań władz gminnych w tym zakresie.

Następnie głos zabrał Sekretarz Marek Wójcik, który stwierdził, iż najbardziej logicznym i efektywnym działaniem, byłoby odebranie surowca przez spółki i zwrot gminom nakładów poniesionych na jego zakup. Aktualnie nie ma takich rozwiązań prawnych i potrzebne są rozmowy z Ministerstwem Aktywów Państwowych w tej sprawie, w celu uzyskania szybkich rozwiązań, aby węgiel nie zalegał.

W podsumowaniu tego tematu, Współprzewodniczący Grzegorz Cichy zaproponował, aby wojewodowie zwrócili się z zapytaniem do poszczególnych gmin ile węgla jeszcze pozostało w dyspozycji jednostek. W kwestii tej propozycji decyzję podejmie Wiceminister Paweł Szefernaker.

Podczas posiedzenia Komisji, podjęto dodatkowo pozytywną opinię na temat poszczególnych zaproponowanych projektów:

1. Wniosek **Ministra Cyfryzacji** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie spisu osób uprawnionych do udziału w referendum ogólnokrajowym
2. Wniosek **Ministra Cyfryzacji** o zastosowanie trybu obiegowego KWRiST do projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wzoru umowy przekazania komputerów przenośnych typu laptop organom prowadzącym szkołę

3. Wniosek **Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w przypadku działań w ramach Priorytetów 1- 4 objętych programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027
4. Wniosek **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (RD 713)
5. Wniosek **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna
6. Wniosek **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3
7. Wniosek **Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji** o upoważnienie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli do wydania opinii wiążącej do projektów:
 - Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast
 - Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalenia wzoru wniosku o zmianę miejsca głosowania oraz wzoru i sposobu wydawania zaświadczenia o prawie do głosowania osobom uprawnionym do udziału w referendum ogólnokrajowym
8. Projekt rozporządzenia **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej (nr 1005)
9. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa i utrzymanie Archiwów Państwowych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego” (**Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**)
10. Projekt rozporządzenia **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywn w drodze mandatu karnego
11. Projekt rozporządzenia **Ministra Finansów** zmieniającego rozporządzenie w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności
12. Projekt rozporządzenia **Ministra Rozwoju i Technologii** w sprawie wykazu gmin, którym przysługuje część rekompensująca subwencji ogólnej za rok 2022
13. Projekt rozporządzenia **Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę
14. Projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** w sprawie standardów organizacyjnych POCT
15. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przekazywania informacji o realizacji zadań związanych ze służbą zastępczą (**Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**)
16. Projekt rozporządzenia **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie
17. Projekt rozporządzenia **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** zmieniającego rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
18. Projekt rozporządzenia **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** w sprawie systemów teleinformatycznych stosowanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

19. Projekt rozporządzenia **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027
20. Projekt rozporządzenia **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027– wysłano 12.07.23 r. pozytywna
21. Projekt rozporządzenia **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu polityki CP1 (iii) w zakresie wzmocnienia trwałego wzrostu i konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym przez inwestycje produkcyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027
22. Projekt rozporządzenia **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** w sprawie udzielania pomocy publicznej na realizację projektów w zakresie transportu lotniczego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
23. Projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji i Nauki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
24. Projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji i Nauki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Nr. 192)
25. Projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji i Nauki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
26. Projekt rozporządzenia **Ministra Infrastruktury** zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami
27. Projekt rozporządzenia **Ministra Infrastruktury** zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców
28. Projekt „Rządowego programu wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku” (**Ministerstwo Infrastruktury**)
29. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Gospodarowanie zasobami wodnymi w Polsce” (**Ministerstwo Infrastruktury**)
30. Projekt rozporządzenia **Ministra Klimatu i Środowiska** w sprawie sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego
31. Projekt rozporządzenia **Ministra Klimatu i Środowiska** zmieniającego rozporządzenie w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Notatkę sporządził

Dyrektor biura SGiPW Tomasz Telesiński